

Současné možnosti farmakoterapie obezity

Lubica Cibičková

Diabetologické centrum, 3. interní klinika, Fakultní nemocnice Olomouc

Interní a diabetologická ambulance AIDIN VK, s. r. o., Hranice

Antiobezitika jsou jednou z možností, jak podpořit úbytek hmotnosti, zvláště když dietní opatření a fyzická aktivita nepřinášejí očekávané výsledky. Nicméně jejich použití by mělo být vždy součástí komplexního přístupu k léčbě obezity, který zahrnuje zdravou výživu, pohyb a psychologickou podporu. V posledních letech zažíváme nárůst možnosti farmakoterapie obezity, a tak můžeme léčbu individualizovat a snažit se „ušít pacientovi přímo na míru“. Relativně nedávno byl z trhu stažen oblíbený preparát fentermin (Adipex), který působí na centrální nervový systém a pomáhá potlačit chuť k jídlu. Ze starších léků zbyl tedy na trhu orlistat (Xenical) a nověji v léčbě obezity používáme naltrexon/bupropion (Mysimba), liraglutid (Saxenda), tirzepatid (Mounjaro) a semaglutid (Wegovy).

KLÍČOVÁ SLOVA: obezita, antiobezitika, semaglutid, naltrexon/bupropion, tirzepatid, GLP-1 agonisté.

Current options for pharmacotherapy of obesity

Antiobesity medication are one of the options to promote weight loss, especially when dietary measures and physical activity do not bring the expected results. However, their use should always be part of a comprehensive approach to obesity treatment that includes a healthy diet, exercise and psychological support. In recent years, we have seen an increase in the availability of pharmacotherapy for obesity, so that we can individualise treatment and try to 'tailor it to the patient'. The popular drug phentermine (Adipex), which acts on the central nervous system and helps to suppress appetite, has been withdrawn from the market relatively recently. Of the older drugs, orlistat (Xenical) remains on the market, and more recently naltrexone/bupropion (Mysimba), liraglutide (Saxenda), tirzepatide (Mounjaro) and semaglutide (Wegovy) are used to treat obesity.

Key words: obesity, antiobesitic drugs, semaglutide, naltrexone/bupropione, tirzepatide, GLP-1 agonists.

Pro léčbu obezity jsou v současné době v České republice dostupné 3 skupiny léků s rozdílným mechanismem účinku:

- léky omezující vstřebávání tuků ze zažívacího traktu (orlistat),
- léky působící centrální – tlumící chuť k jídlu (anorektika), snižující uspokojení z přijímané potravy (naltrexon/bupropion),
- léky působící mechanismem střevních hormonů (liraglutid, semaglutid, tirzepatid).

Orlistat (Xenical)

Orlistat patří do skupiny tzv. lipstatinů, látek majících inhibiční aktivitu proti lipázám trávicího traktu.

Působí v zažívacím traktu, kde zabraňuje vstřebávání asi 30 % tuku přijatého stravou. Snižuje vstřebávání cholesterolu ze stravy. Orlistat nepůsobí na jiné enzymy zažívacího traktu. Z požitého orlistatu se

vstřebá asi 1 % podané látky, vstřebaný lék neovlivňuje systémové lipázy. Metabolity orlistatu jsou inaktivní. Bezpečnost orlistatu potvrdila řada toxikologických studií na zvířatech, neprokázaly se žádné karcinogenní, mutagenní nebo teratogenní účinky orlistatu. Orlistat také nezvyšuje obměnu epitelových buněk tlustého střeva v lidském organismu, navzdory zvýšenému množství tuku a volných mastných kyselin ve stolici. Orlistat je užíván ve formě kapslí a je dostupný na lékařský předpis pod obchodním názvem Xenical a Orlistat Sandoz v síle 120 mg anebo volně prodejný v síle 60 mg (Orlistat Teva anebo Alli) (1). Doporučená dávka je obvykle 120 mg třikrát denně, během nebo krátce po jídle. Pokud jídlo neobsahuje tuky, není nutné užít dávku léku. Kontraindikací k užívání je chronický malabsorpční syndrom a cholestáza. Vzhledem k minimu kontraindikací je možné užít orlistat i v případech, kdy jsou jiná antiobezitika kontraindikována.